

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 59751066-020- 1915
Konu : AHP/AFP Uygulama ve Bütçe İşlemleri

05.03.2018

2018 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE UYGULAMA TEBLİĞİ
(SIRA NO: 5)

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 7066 sayılı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve muhtelif kanunlarla bütçe uygulama sürecine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi Bakanlığımıza verilmiştir.

Bu çerçevede, ödeneklerin etkin, verimli, mali disiplini gözeten ve finansman maliyetlerini düşüren bir anlayışla kullanılmasına yönelik olarak, ayrıntılı harcama programları (AHP) ve ayrıntılı finansman programlarının (AFP) uygulamasının yönlendirilmesine ve gerçekleştirilecek bütçe işlemlerine ilişkin aşağıdaki usul ve esaslar belirlenmiştir.

I- Tanımlar

1. Ayrıntılı Harcama Programı (AHP): 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idarelerin, tertip düzeyinde aylar itibariyle öngörülen ve üçer aylık dönemlerde kullanılabilecek ödenekleri gösteren programı,

2. Ayrıntılı Finansman Programı (AFP): 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idarelerin, tertip düzeyinde aylar itibariyle öngörülen ve üçer aylık dönemlerde kullanabilecekleri ödenekleri, gelir gerçekleşme tahminlerini ve net finansmanlarının kullanımına ilişkin öngörülerini gösteren programı,

3. Serbest bırakma işlemi: AHP ve AFP yürürlüğe girmeden önceki dönemde aylık harcamalara ilişkin genelgeyle düzenlenen harcama izinlerinin yetersiz kaldığı durumlarda ödenek kullanımına izin veren işlemi,

4. Bloke ödenek: Bütçe ödeneklerinin AHP, AFP veya revize işlemleriyle aylara dağıtılmayan kısmını,

5. Kullanılabilir ödenek: Serbest ödeneklerin ödenek gönderme belgesine bağlanmamış, ön ödeme yapılmamış ve harcanmamış olan kısmını,

6. Revize işlemi: AHP ile AFP'nin gider, gelir ve net finansman bölümlerinde yıl içinde yapılacak her türlü değişiklik işlemi,

7. Aktarma işlemleri: Belli bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin, 5018 sayılı Kanun, yılı bütçe kanunu ve diğer kanun hükümlerine dayanılarak bir tertipten düşülüp mevcut veya yeni açılacak bir tertibe eklenmesi işlemlerini,

7.1. Kurumlar arası aktarma işlemi: Yedek ödenek tertiplerinden yapılan aktarmalar hariç olmak üzere, 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasına istinaden, 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü fıkraları ve bu Kanuna ekli (E) işaretli cetvel ile diğer kanunlarda yer alan hükümler çerçevesinde bir kamu idaresine

tahsis edilmiş olan ödeneğin, kamu idaresinin tertiplerinden düşülerek başka bir kamu idaresinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine eklenmesi işlemlerini,

7.2. Kurum içi aktarma işlemi: 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin kendi bütçeleri içinde bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin düşülerek mevcut veya yeni açılacak başka bir tertibe eklenmesi işlemlerini,

7.3. Yedek ödenek tertiplerinden yapılan aktarma işlemi: 5018 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi, 7066 sayılı Kanununun 5 inci maddesi ile 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve bu Kanuna ekli (E) işaretli cetvel hükümleri gereğince Maliye Bakanlığı bütçesinin (09) ekonomik kodunu içeren tertiplerde yer alan ödeneklerden düşülerek merkezi yönetim kapsamındaki idare bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine eklenmesi işlemlerini,

8. Ekleme işlemleri: İlgili kanunları gereğince, gerektiğinde (B) veya (F) işaretli cetvellerle ilişkilendirmek suretiyle bütçede mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek ilave edilmesi işlemlerini,

8.1. Gelirli ödenek kaydı işlemi: 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin altıncı fıkrası ve bu Kanuna ekli (E) işaretli cetvel hükümleri ile diğer mevzuatta yer alan hükümler gereğince kaydedilecek gelirlerin yılı bütçesiyle ilişkisinin kurulması ve kullanımına imkan sağlanması amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplere yapılacak ödenek kaydı işlemlerini,

8.2. Özel gelir karşılığı özel ödenek kaydı işlemi: 7066 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile diğer mevzuatta yer alan hükümler gereğince özel gelir olarak kaydedilen tutarlar karşılığı mevcut veya yeni açılacak tertiplere yılı içinde yapılacak ödenek kaydı işlemlerini,

8.3. Gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı işlemi: 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde gelirin ekonomik sınıflandırmasının dördüncü düzeyi itibarıyla öngörülme veya belirtilen tahmini tutarların üzerinde gerçekleşen gelirler karşılığı olarak mevcut veya yeni açılacak tertiplere yapılacak ödenek kaydı işlemlerini,

8.4. Likit karşılığı ödenek kaydı işlemi: 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) tutarlarını aşan finansman gerçekleştirme karşılığı olarak mevcut veya yeni açılacak tertiplere yapılacak ödenek kaydı işlemlerini,

8.5. Şartlı bağış ve yardımların ödenek kaydı işlemi: 5018 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince, kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımların bütçeye gelir kaydedilen tutarları karşılığı olarak mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek kaydı işlemlerini,

8.6. Diğer ödenek kaydı işlemleri: Bu bölümde tanımlanan ekleme işlemlerinin dışında kalan diğer ekleme işlemlerini,

9. Ödenek devri işlemleri: Harcanmayan kısmının ertesi yıla devredeceği ilgili kanunlarla hüküm altına alınmış olan her türlü ödeneğin yılı bütçesiyle ilişkisinin kurulması ve kullanımına imkan sağlanması amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplere eklenmesi işlemlerini,

9.1. Akreditif artışı karşılığı ödenek kaydı işlemi: 5018 sayılı Kanununun 35 inci maddesi gereğince, önceki yıllarda açılmış akreditiflere ilişkin devredilen kredi artıklarının yılı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydı işlemlerini,

9.2. Yüklenme artışı karşılığı ödenek kaydı işlemi: 5018 sayılı Kanununun 35 inci maddesi gereğince, önceki yıllardan devredilen yüklenme artıklarının yılı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydı işlemi,

9.3. Devreden dış proje kredileri karşılığı ödenek kaydı işlemi: 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 14 üncü maddesi gereğince, önceki yıl içinde hak edişlerden doğan ihtilaflar sonucu tahakkuk işlemlerinin tamamlanamaması nedeniyle, dış proje kredilerinin harcanamayan miktarlarının yılı bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydı işlemi,

9.4. Şartlı bağış ve yardımların devri işlemi: 5018 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince, önceki yılda şartlı bağış ve yardım olarak ödenek kaydedilen veya devren ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmamış kısımların yılı bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydı işlemi,

9.5. Özel gelir karşılığı tahsis edilen ödeneklerin devri işlemi: 5018 sayılı Kanununun 39 uncu maddesi, 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasının (f) bendi ve 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile diğer kanunlarda yer alan hükümler çerçevesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bir önceki yıl bütçelerinde yer alan özel ödeneklerden harcanmayan tutarların yılı bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine devren ödenek kaydı işlemi,

9.6. Diğer ödenek devri işlemleri: Bu bölümde tanımlanan ödenek devri işlemlerinin dışında, 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasının (f) bendi hariç diğer bentleri ve diğer mevzuat hükümleri gereğince yapılan devren ödenek kaydı işlemi,

10. Ödenek iptal işlemi: Muhtelif kanunlarla verilmiş olan yetkilere istinaden bütçe ödeneklerinin iptal edilmesi işlemi,

11. İptal işlemi: Yapılmış olan bütçe işlemi ortadan kaldıran işlemi, ifade etmektedir.

II- Ayrıntılı Harcama/Finansman Programlarının Uygulanması ve Revize İşlemleri

1. İdareler, hizmetlerinin gerektirdiği harcamaları 2018 yılı AHP ve AFP dahilinde gerçekleştireceklerdir.

2. Vize edilen cetvellerde yer alan ödenekler, idarelerin üçer aylık dönemler itibarıyla kullanabilecekleri tutarlardır. Dönemleri içinde kullanılmayan tutarlar takip eden üçer aylık dönemlerde kullanılabilir. Ancak, takip eden dönemlere ilişkin ödenekler, vize edilen AHP/AFP'de Bakanlığımızca değişiklik yapılmadığı sürece, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 70 inci maddesinin amir hükmü de dikkate alınarak süresinden önce kesinlikle kullanılmayacaktır.

3. İdareler, hizmet ve faaliyetlerini AHP/AFP'lere uygun olarak planlayacak ve ödemelerini buna göre gerçekleştireceklerdir. Serbest ödeneklerin etkin kullanılması, AHP/AFP'de değişikliğe ve ilave finansman ihtiyacına neden olunmaması bakımından harcama yetkilileri ve mali hizmetler birimleri gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu amaçla merkez dışı birimleri de kapsayan bilgilendirme ve koordinasyonu sağlayacaklardır.

4. İdareler, tertipler bazında her üç aylık dönemde herhangi bir talimat beklemeksizin bu ödenekler için ödenek gönderme belgesi düzenleyebileceklerdir. Ödeneklerin merkez dışı birimlere gönderilmesinde birimlerin ihtiyaçları dikkate alınacak ancak, serbest ödeneklerin tamamının merkez dışı birimlere gönderilmesi yerine, sonradan ortaya çıkabilecek ihtiyaçları karşılamak üzere makul bir kısmının kullanılabilir durumda tutulmasına özen gösterilecektir.

Ayrıca, merkez dışı birimlerin ödenek kullanımları, harcama yetkilileri ve mali hizmetler birimlerince takip edilecek, merkez dışı birimlerde ortaya çıkacak ödenek ihtiyacı AHP/AFP'de değişiklik yapılması yerine öncelikle ödenek gönderme belgesine bağlanan ancak kullanılmayan ödeneklerin tenkis edilerek ödenek ihtiyacı bulunan harcama birimlerine gönderilmesi suretiyle karşılanacaktır.

5. Elektrik, doğalgaz, su, telefon, bilgiye abonelik ve internet erişimi gibi mal ve hizmet alım giderlerinin, serbest ödenek yetersizliği nedeniyle zamanında ödenmemesi suretiyle ek mali yük oluşturularak kamu zararına neden olunmaması bakımından, tertipler itibarıyla serbest ödenekler öncelikle bu giderlere ilişkin faturaların ödenmesinde kullanılacak, gerek aynı tertipte yer alan diğer gider türlerine ilişkin ihtiyaçların gerek kurum içi ödenek aktarma suretiyle bütçenin diğer tertiplerindeki diğer gider türlerine ilişkin ihtiyaçların karşılanmasında hiçbir şekilde kullanılmayacak, buna neden olabilecek bir taahhüde ve harcamaya girişilmeyecek, merkez dışı birimlere ödenek gönderilmesinde bu hususa öncelik verilecektir.

6. İhale işlemlerinde bütçelerin ilgili tertiplerinde yer alan başlangıç ödenekleri dikkate alınarak taahhüde girişilebilecektir. Ancak, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerce hazırlanacak şartname ve sözleşmelere AHP/AFP'deki ödenek dağılımına göre ödeme yapılacağına ilişkin hüküm konulacaktır.

7. İhtiyaç duyulması halinde AHP/AFP'lerde yapılacak revize işlemlerine ilişkin talepler genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerce gerekçeleriyle birlikte değerlendirilmek üzere Bakanlığımıza iletilecektir. Söz konusu idarelerin revize işlemleri Bakanlığımızca, diğer idarelerin revize işlemleri ise bu idareler tarafından gerçekleştirilecektir.

8. Hazine yardımı alan özel bütçeli diğer idarelerin bloke tutulan hazine yardımlarının kullanılabilir duruma getirilmesi, söz konusu idarelerin talebi üzerine, aylık nakit ihtiyaçları Bakanlığımızca değerlendirilerek, AFP revize işlemi yapılmak suretiyle gerçekleştirilecektir. Bu çerçevede, idareler ay sonu kasa, banka, avans, emanet durumları ve diğer likit değer ve nakdi yükümlülüklerine ilişkin verilerinin yanı sıra ilgili ay harcama (dış proje kredisi karşılığı proje özel hesaplarından yapılacaklar hariç) ve gelir tahminlerini içeren gerekçeli bir yazıyla hazine yardımı revizesi taleplerini en geç ilgili ayın 5'ine kadar Bakanlığımıza göndereceklerdir. Yükseköğretim kurumlarının AFP'lerinde aylara dağıtılan hazine yardımları aylık nakit ihtiyaçları değerlendirilerek tahakkuka bağlanacağından, söz konusu idareler de hazine yardımı taleplerini aynı esaslara göre Bakanlığımıza iletceklerdir.

9. Bloke tutulan ödenekler, idarelerin talepleri üzerine bütçe uygulamalarındaki gelişmeler de dikkate alınarak Bakanlığımızca değerlendirilerek kullanılabilir olacaktır.

10. Bakanlığımızca yapılan serbest bırakma ve revize işlemlerine ilişkin formlar, verilerin paylaşımı ve bilgilendirme sürecinin elektronik ortamda yürütülmesi sebebiyle idarelere ayrıca gönderilmeyecektir. Bununla birlikte idareler söz konusu işlemlerin imzalı nüshalarına e-bütçe sisteminde yapılan onaylı işlemin içerisinde yer alan ekli dosyalar bölümünden ulaşabileceklerdir.

III- Aktarma İşlemleri

1. İdareler, 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesi ile 7066 sayılı Kanun ve diğer mevzuatta yer alan aktarmaya ilişkin yetki ve sınırlamaları dikkate alarak ve her bir tertibin yılsonu harcama tahminini göz önünde bulundurarak aktarma işlemini gerçekleştirecek veya aktarma talebinde bulunacaklardır.

2. İlgili mevzuatta yer alan istisnalar dışında, yedek ödenekten veya idare bütçesinde yer alan tertiplerden aktarma işlemiyle ödenek eklenen tertiplerden düşme yapılamayacağından idareler bu yönde aktarma işlemi yapamayacağı gibi aktarma talebinde de bulunmayacaklardır.

3. Her türlü ilave ödenek ihtiyacı, öncelikle tasarrufu mümkün olan tertiplerden aktarma yapılmak suretiyle karşılanacaktır. İdarenin bütçe imkanları değerlendirilmeden yedek ödenek talebinde bulunulmayacaktır.

4. 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yapılacak aktarma işlemlerinde aşağıdaki ilke ve esaslara uyulacaktır;

a) Madde hükmü ile idarelere verilen aktarma yetkisinin hesaplanmasında aktarma işlemi ile ödenek eklenecek tertibin başlangıç ödeneğinin yüzde 20'si esas alınacaktır. Bu itibarla, yıl içinde yapılan aktarma ve ekleme işlemleri sonucu meydana gelen ödenek değişiklikleri söz konusu oranın hesabında dikkate alınmayacaktır. Ayrıca, yıl içinde yeni açılan tertiplerin başlangıç ödeneğinden söz edilemeyeceğinden idareler yeni açılan tertiplere ödenek aktarması yapamayacaklardır.

b) İdareler, belirtilen oranı aşmamak üzere birden fazla aktarma işlemi gerçekleştirebileceklerdir. Ancak idarelerce aktarılan ödenek miktarı, hiçbir şekilde eklenen tertibin başlangıç ödeneğinin yüzde 20'sini, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 2 nci maddesinde ifade edilen durumlar için ekleme işlemi dahil yüzde 10'unu geçmeyecektir.

c) Bakanlığımıza iletilen kurum içi aktarma taleplerinde, idarelere verilen aktarma yetkisinin kullanılıp kullanılmadığı hususu ayrıca değerlendirileceğinden idareler, öncelikle kendi yetkilerini kullanarak aktarma işlemlerini gerçekleştirecek, bu yetkilerini kullanmadan Bakanlığımızdan kurum içi aktarma talebinde bulunmayacaklardır. Diğer taraftan 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince kurum içi ödenek aktarma işlemlerine ilişkin Bakanlığımız yetkisi ilgili kurum bütçesinin başlangıç ödenekleri toplamının yüzde 20'sini geçemeyeceğinden idarelerin aktarma taleplerinde bu hususu dikkate almaları gerekmektedir.

ç) 2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak 2018 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde, bu değişikliğin gerektirdiği tertipler arası ödenek aktarması işlemlerinin tamamı idarelerce yapılacaktır. İdareler, bu kapsamdaki aktarma işlemleri ile yeni tertip açabileceği gibi aktarma yapılan tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarabileceklerdir. Ancak 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere aktarma yapılamayacaktır.

5. Aktarma işleminin yapılabilmesi için aktarılabilecek ödeneğin, işlemin yapıldığı tarih itibarıyla kullanılabilir durumda olması gerekmektedir.

6. Bütçelerin, "03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri" ve "05- Cari Transferler" ekonomik kodlarında yer alan cari nitelikli ödenekler ile "06- Sermaye Giderleri" ve "07- Sermaye Transferleri" ekonomik kodlarında yer alan sermaye nitelikli ödenekler arasında aktarma yapılmaması esastır. Ancak zorunlu hallerde, idarelerin bu nitelikteki aktarma işlemlerinin tamamı ilgili mevzuat çerçevesinde Bakanlığımızca değerlendirilecektir.

7. 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince kurumlar arası aktarma işlemleri genel bütçe ödenekleri toplamının yüzde 10'u ile sınırlı olduğundan, söz konusu aktarma işlemleri gerçekleştirilirken bu hususun dikkate alınması gerekmektedir.

Kurumlar arası aktarma işlemlerinden;

a) 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları gereğince yapılacak aktarma işlemleri, bütçesinden ödenek aktarılan idare tarafından gerçekleştirilecektir.

b) 7066 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, 644 sayılı KHK kapsamında genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptırılacak işlere ilişkin ödenekler, ilgili idarelerce söz konusu Bakanlık bütçesine aktarılacaktır.

8. 7066 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, işçilere yapılan personel gideri mahiyetindeki ödemelerin bütçeleştirildiği (01.3) ve (02.3) ekonomik kodlu tertiplere ilişkin yapılacak ödenek aktarmaları; toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçları ile söz konusu ekonomik kodlu tertiplerin kendi aralarında yapılacak bütçe işlemleriyle sınırlandırılmıştır. Ancak personele dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamındaki ödemelerin gerçekleştirilebilmesi için idarelerin bütçelerinde tefrik edilen ödenekler ile idarelerin bütçelerinde yer alan diğer ödenekler, 2018 yılına münhasır olmak üzere, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 üncü maddesinin ondördüncü fıkrası gereğince (01.3) ve (02.3) ekonomik kodlu tertiplere aktarılabilir. Ödenek aktarma işlemlerinden; aktarma yapılacak tertibin başlangıç ödeneğinin yüzde 20'sini geçmeyenler ilgili idarelerce, ihtiyaç olması halinde yüzde 20'yi aşan ödenek aktarma işlemleri ise Bakanlığımızca sonuçlandırılacaktır.

Personele dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamındaki ödemelerin gerçekleştirilmesi için bütçelere tahsis edilen ödenekler, geçiş tarihine kadar yapılacak ödemeler ile söz konusu kadro veya pozisyonlara geçiş sebebiyle yapılacak ödemeler dışında başka bir amaçla kullanılmayacak ve diğer tertiplere aktarılmayacaktır.

Bu kapsamda, (01.3) ve (02.3) ekonomik kodlu tertiplerde ortaya çıkacak ödenek ihtiyaçları, öncelikle kurum içi ödenek aktarma ile gelir fazlası veya likit karşılığı ödenek kaydı işlemleri yapılarak karşılanacaktır.

9. İdarelerce yapılacağı belirtilen aktarma işlemleri dışında kalan her türlü kurum içi ve kurumlar arası aktarma işlemlerine ilişkin talepler Bakanlığımızca değerlendirilecektir.

IV- Ekleme İşlemleri

1. Likit karşılığı ödenek kaydı işlemlerinde; devreden kullanılabilir likit olarak, idarelerin açılış bilançolarının "10- Hazır Değerler" ve "11- Menkul Kıymet ve Varlıklar" hesap gruplarında yer alan hesapların bakiyeleri toplamından proje özel hesapları, şartlı bağış ve yardımlar, emanetler (proje özel hesapları ve şartlı bağış ve yardımlara ilişkin emanetler hariç), alınan depozito ve teminatlar, ödenecek vergi ve fonlar, ödenecek sosyal güvenlik kesintileri ile fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat tutarları düşüldükten sonra kalan pozitif değer dikkate alınacaktır.

2. İdareler, devreden kullanılabilir nakit tutar ile finansman cetvelinde öngörülen net finansman tutarı arasındaki fark kadar mevcut veya yeni açılacak tertiplere, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 2 nci maddesinde belirtilen hususlar hariç, likit karşılığı ödenek kaydı yapabileceklerdir. Likit karşılığı ödenek kaydı işlemleri net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

3. Hazine yardımı alan özel bütçeli idareler, önceki yıla mahsuben gönderilen hazine yardımı tutarları için de likit karşılığı ödenek kaydı yapabileceklerdir.

4. İdareler, (B) işaretli cetvellerinde yer alan öz gelir kodlarının dördüncü düzeyi itibarıyla tahmin edilen tutarları aşan veya (B) işaretli cetvellerinde öngörülmediği halde yıl

içinde gerçekleşen gelirleri için mevcut veya yeni açılacak tertiplere, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 2 nci maddesinde belirtilen hususlar hariç, gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı yapabileceklerdir. Gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı işlemleri (B) işaretli cetvellerin gelir fazlası oluşan gelir ekonomik kodları ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

5. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerde, önceki yıldan devreden kullanılabilir nakit tutarların ve (B) işaretli cetvellerindeki tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirlerin, öncelikle aylık nakit ihtiyacının karşılanmasında kullanılması, aylık nakit ihtiyacı karşılanmadan zorunlu haller dışında likit karşılığı ve gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı yapılmaması esastır.

6. Likit karşılığı ödenek kaydı yapılırken, idarenin nakit ihtiyacının göz önünde bulundurulması ve nakit yönetiminin sıkıntıya sokulmaması amacıyla, belli bir nakit değer (kasa+banka) ödenek kaydedilmeyerek ihtiyat olarak hesaplarda tutulması gerekmektedir.

7. Ekleme işlemlerinden;

a) İlgili mevzuatında Maliye Bakanlığınca sonuçlandırılacağı belirtilen gelirli ödenek kaydı işlemleri Bakanlığımızca, diğer gelirli ödenek kaydı işlemleri ise idareler tarafından gerçekleştirilecektir. Bakanlığımız yetkisinde bulunan ekleme işlemlerine ilişkin talepler, gerekçeleriyle birlikte değerlendirilmek üzere Bakanlığımıza iletilecektir.

b) Gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı, likit karşılığı ödenek kaydı, şartlı bağış ve yardımların ödenek kaydı ve diğer ödenek kaydı işlemleri, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 2 nci maddesinde belirtilen hususlar hariç, idareler tarafından gerçekleştirilecektir.

V- Ödenek Devir İşlemleri

1. 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre; açılmış olan akreditiflere ilişkin kredi artıkları ile yüklenme artıkları, ertesi yıla devredilmekle birlikte ödenekleri iptal olunmaktadır. Bu çerçevede, artık karşılıklarının ödenek kaydedilmesine ilişkin olarak;

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, ödenek devrine dayanak teşkil eden devredilen akreditif kredileri artığı bildirim cetveli, taahhüt artıkları bildirim cetveli, ertesi yıla devredilen ödenekler cetveli gibi kanıtlayıcı nitelikte belgeleri ekleyerek, ödenek devir taleplerini Bakanlığımıza ileticekler ve Bakanlığımızca ödenek devri işlemi gerçekleştirilecektir.

b) Diğer idareler ise akreditif ve yüklenme artığı karşılığı ödenek kaydı işlemlerini, 5018 ve 7066 sayılı Kanunların ilgili hükümleri çerçevesinde, ilgisine göre "Akreditif Artığı Ekleme" veya "Yüklenme Artığı Ekleme" işlem türünü kullanarak, net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) ile ilişkilendirmek suretiyle gerçekleştireceklerdir. Söz konusu işlemlere ilişkin formlar, gerçekleştirilen bütçe işlemine dayanak teşkil eden devredilen akreditif kredileri artığı bildirim cetveli, taahhüt artıkları bildirim cetveli, ertesi yıla devredilen ödenekler cetveli gibi kanıtlayıcı nitelikte belgelerle birlikte Bakanlığımıza iletilecektir.

2. Şartlı bağış ve yardımların devri işlemi ilgili idarelerce gerçekleştirilecektir. Devirden kaynaklanan ödenek kaydı işlemleri, "Şartlı Bağış ve Yardımların Devri" işlem türü kullanılarak, özel bütçeli idarelerde net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

3. Devreden dış proje kredileri karşılığı ödenek kaydı işlemi ile diğer ödenek devir işlemleri Bakanlığımızca gerçekleştirilecektir.

4. İdarelerin, devren ödenek kaydedilecek tutarın sağlıklı bir şekilde tespit edilebilmesi için azami dikkat ve özeni göstermeleri, acil durumlar dışında kesin hesap verilerinin sonuçlanmasını beklemeleri gerekmektedir.

VI- Özel Gelir Karşılığı Tahsis Edilen Ödeneklere İlişkin İşlemler

1. Muhtelif kanun hükümleri çerçevesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince yıl içinde elde edileceği tahmin edilen özel gelirler dikkate alınarak bu idarelerin bütçelerine 2017 yılında tefrik edilen ödeneklerden geliri gerçekleştirenler ile devren kaydedilen ödenekler toplamından harcanmayan kısımlar, 2018 yılı bütçesinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere Bakanlığımızca devren ödenek kaydedilecektir.

2. Bütçelerin "6" finansman kodundaki ödeneklerden;

a) Tefrik edildiği tertipte kullanılması öngörülen ödenekler, gelir gerçekleşmesine göre kullanılacaktır.

b) Tefrik edildiği tertipten hizmetin gerektirdiği ilgili tertiplere aktarılarak kullanılması öngörülen ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre aktarma yapılmak suretiyle kullanılacaktır.

VII- Yükseköğretim Kurumlarına İlişkin Hususlar

• Yükseköğretim kurumları yukarıda belirtilen hususlara ilave olarak Yükseköğretim Kurumlarının Bütçe Ödeneklerinin Birimlere Dağılımı, Ödenek Gönderme Belgesine Bağlanması ve Kullanılmasına ilişkin Usul ve Esaslar'da yer verilen düzenlemelere de uyacaklardır.

• Toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekler ve Bakanlığımızca vize edilen Ayrıntılı Finansman Programını değiştiren bütçe işlemleri; yükseköğretim kurumları tarafından ödenek dağılımına ve AFP (Birim Detay)'a yansıtılacaktır.

• Toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekleri ve Bakanlığımızca vize edilen Ayrıntılı Finansman Programını değiştirmemek kaydıyla, ödenek dağılımında ve AFP (Birim Detay)'da yapılacak her türlü değişiklik üst yöneticinin onayı ile yükseköğretim kurumları tarafından gerçekleştirilecektir.

• Toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekleri değiştirmeyen birimler arası ödenek değişikliği işlemleri, 5018 sayılı Kanunda tanımlanan ödenek aktarma işlemi kapsamında olmadığından, 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinde yer alan aktarmaya ilişkin sınırlamalara tabi olmaksızın gerçekleştirilecektir. Diğer taraftan, toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekleri değiştirmeyen birimler arası ödenek değişikliklerinde de ödeneğin kullanılabilir durumda olması gerekmektedir.

VIII- Diğer Hususlar

1. Yılı yatırım programlarında değişiklik gerektiren bütçe işlemlerinden önce "2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar"a uygun olarak gerekli program değişiklikleri tamamlanacaktır.

2. 7066 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin sekizinci fıkrası gereğince genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri alarak bütçelerinin "03.3- Yolluk Giderleri", "03.6- Temsil ve Ağırılama Giderleri" ile "03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri" ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yapacaklardır. Bu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılacak ödenek tutarları ile gelir fazlası ve likit karşılığı eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmayacaktır.

Ancak ihtiyaç halinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10'unu aşan aktarma işlemleri ile gelir fazlası ve likit karşılığı ödenek kaydı işlemleri Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilecektir.

3. Gelirli ödenek kaydı ve ödenek devrine ilişkin işlemler ile özel gelir karşılığı konulan ödeneklerin gelir gerçekleşmesine bağlı aktarmaları hariç olmak üzere, kuruşlu bütçe işlemi yapılmayacaktır.

4. İlama bağlı borçlar ayrı bir tertipte bütçelenmediğinden, bundan kaynaklanan borçlar, borcun doğduğu hizmetin yürütüldüğü tertiplerden ödenecektir.

5. İdare bütçelerinde açılması gereken yeni tertipler ile gelir ve finansman kodları, Analitik Bütçe Sınıflandırmasının kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma ilke ve kriterleri bakımından, ilgili idare ile Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü arasında mutabakat sağlanarak açılacaktır.

6. Şartlı bağış ve yardımlara ilişkin ödenek iptal işlemi; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığımızca, özel bütçeli idarelerde ise idarelerce gerçekleştirilecektir. Bunun dışındaki ödenek iptal işlemleri Bakanlığımızca gerçekleştirilecektir.

7. İdarelerce yapılan aktarma, ekleme, ödenek devri ve ödenek iptal işlemlerine ilişkin formlar, Bakanlığımıza (Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne ve Muhasebat Genel Müdürlüğüne) gönderilmeyecektir. Bu işlemlere ilişkin verilerin paylaşımı ve bilgilendirme sürecinin elektronik ortamda yürütülmesi sebebiyle söz konusu işlemler, Sayıştay Başkanlığına da gönderilmeyecektir. Bununla beraber bütçe işlemine ilişkin evrakın, e-bütçe sisteminden döküm alınarak bütçe ödeneklerinin muhasebeleştirilmesi amacıyla yapılan muhasebe kayıtlarına dayanak olmak üzere ilgili muhasebe işlem fişine eklenmesi suretiyle denetime hazır bulundurulması gerekmektedir. Diğer taraftan, kurumlar arası aktarma işlemlerinde, bütçesine ödenek aktarılan idareye bildirim yapılmaya devam edilecektir.

8. Hatalı bütçe işlemi, iptal edilmek suretiyle düzeltilecektir. İptal işleminin yapılabilmesi için ilgili tertiplerdeki hatalı işleme konu olan ödeneğin, kullanılabilir durumda olması gerekmektedir. İptal işlemi, iptale konu bütçe işlemi yapan idare tarafından "Bütçe İşlemi İptal Formu" kullanılmak suretiyle gerçekleştirilecektir. Bu işlemler, gerekçesiyle birlikte daha önce işlemle ilgili bildirim yapılmış olan idarelere gönderilecektir.

9. İdareler zorunlu hallerde yapacakları yedek ödenek taleplerini bakanlıklarda bakan, yükseköğretim kurumlarında rektör, diğer idarelerde ise ilgili bakan imzalı olarak; diğer bütçe işlem taleplerini ise üst yönetici imzalı olarak Bakanlığımıza ileteceklerdir. Ayrıca idareler, yetkileri çerçevesinde yaptıkları her türlü bütçe işlemlerini e-bütçe'de gerçekleştirecekler ve bütçe işlem taleplerini ise e-bütçe'ye kaydedeceklerdir.

10. Likit karşılığı ve gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı ve kurum içi ödenek aktarma işlemlerinin gerçekleştirilmesinde; elektrik, su, doğalgaz, telefon vb. zorunlu giderler, diğer mal ve hizmet alımları karşılığı gerçekleşmiş fatura ve hakediş tutarları, ilama bağlı borçlar, mahkeme harçları, geçmiş dönem borçları, mevzuatına uygun olarak gerçekleşmiş yurtdışı tedavi giderleri ve sözleşmeye bağlanmış iş ve hizmetler ile devam eden projelere ilişkin ödenek ihtiyacı öncelikle karşılanacak olup kamu harcamalarında ek mali yüklerle ilişkin 16/7/2010 tarihli ve 11294 sayılı Bakanlığımız Genel Yazısında yer verilen hususlar da dikkate alınacaktır. Yedek ödenek ihtiyacı ve takip eden yılların bütçelerinde ilave ödenek ihtiyacına yol açacak şekilde hizmet genişlemesine gidilmeyecek, söz konusu giderlere ilişkin ödenek ihtiyaçları karşılanmadan yeni hizmet, faaliyet ve projelere ödenek ayrılmayacak ve bu amaçla kurum içi ödenek aktarma, likit karşılığı ve gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı işlemi yapılmayacaktır.

11. 5018 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre kamu idareleri gider ve gelir tekliflerini ekonomik ve mali analiz yapılmasına imkan verecek, hesap verilebilirliği ve saydamlığı sağlayacak şekilde, Bakanlığımızca uluslararası standartlara uyumlu olarak belirlenen sınıflandırma sistemine göre hazırlamaktadır. Bu çerçevede idare bütçeleri ekonomik sınıflandırmanın ilk iki düzeyini içerecek şekilde kanunlaşmakta ve yıl içi bütçe işlemleri bu düzeyde gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan bütçenin kalkınma planları ve yıllık programlarda belirlenen hedefler doğrultusunda ve takip edilen ekonomi ve maliye politikalarıyla uyumlu bir şekilde uygulanıp uygulanmadığının tespit edilebilmesi amacıyla idare bütçelerine ekonomik sınıflandırmanın dört düzeyini de içerecek şekilde ödenek tefrik edilmekte ve harcamaların da bu düzeyde tefrik edilen ödeneklerden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ancak uygulamada bazı harcamaların ödenek tefrik edilen dördüncü düzey ekonomik kodlar yerine farklı kodlar kullanılarak yapıldığı tespit edilmiştir. Bu itibarla idareler, harcama verilerinin doğruluğunun sağlanması amacıyla, harcamaların doğru ekonomik koddan gerçekleştirilmesi konusunda gerekli tedbirleri alacaklardır.

12. İdareler seyyar görev tazminatına ilişkin vize taleplerinde, ödenek ile gün ve kadro sayısı arasındaki bağlantıyı kuracaklar, "03.3.5- Yolluk Tazminatları" ve "06.9.2.05- Yolluk Tazminatları" kodundaki ödeneğin diğer ekonomik kodlar için kullanılmamasına özen gösterecekler, vize edilen adam/gün sayısının üzerinde görevlendirme yapmayacaklardır.

13. 7066 sayılı Kanuna ekli (E) işaretli cetvelin 35 sıra numaralı hükmü gereğince, Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberin giderin ekonomik sınıflandırması bölümünde parasal tutarına bakılmaksızın "(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri" tertiplerinden karşılanacağı belirtilen giderler hariç olmak üzere, ihtiyacın nereden ve hangi usulle temin edileceğine bakılmaksızın vergiler dahil her bir alım için;

- Menkul mal alımlarında 25.000 Türk Lirasını,
  - Gayrimaddi hak alımlarında 20.000 Türk Lirasını,
  - Menkul malların bakım ve onarımlarında 25.000 Türk Lirasını,
  - Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 55.000 Türk Lirasını,
- aşan tutarlar, "(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri" tertiplerinden ödenemez.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen parasal tutarları aşan ihtiyaçlar, Devlet Malzeme Ofisinden temin edilse dahi "(06) Sermaye Giderleri" tertiplerinden ödenecektir. Ayrıca, doğrudan temin usulüyle yapılacak alımlarda ilgili bütçe tertibinin belirlenmesinde de söz konusu parasal tutarlar esas alınacaktır. Bu hususlara bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesinde de riayet edilecektir.

Bu Tebliğin uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve her türlü tedbiri almaya Bakanlığımız yetkilidir.

Gereğini önemle arz/rica ederim.

Naci AĞBAL
Maliye Bakanı